

EGERI POSTA.

HETILAP.

EGYSZERSMIND A HEVESMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KOZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési díj: egészévre . . . 4 frt o. é.
" " félévre . . . 2 " " "
" " negyedévre . . . 1 " " "
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetéseket elfogad

EGERBEN a kiadó (halpiacz 239. sz.), vagy a szerkesztő a lyceumi nyomdában
GYÖNGYÖSÖN Fehér Zsigmond gazd. egy. titoknok ur, vagy Poplan E.
könyvkereskedése; MISKOLCZON Frankl B. könyvkereskedése — és minden
cs. k. postahivatalt.

Hirdetéseikért

fizetnek minden háromszor hasábjzott sorhely
után 6, másodszeri közzétételéknél 5, harmad-
szorinál 4 kr.; azonfelül bályegadó fejében
minden hirdetéstől 30 kr o. é.

I. évi folyam.

14. szám.

Április 6-án 1862.

Városunkat s különösen az egeri főegyház káptalanját legközelebb súlyos veszteség érte. F. hó 2-án hunyt el tüdőszélhűdés következtében

Bagaméri és Kálnoki Kálnoky Ferencz,

az egeri főegyház gyóntató kanonokja,

munkás élete 63-dik évében. Másodnap, azaz 3-án végbement nagyszerű és népes temetése, melyen érsekatyánk ő kegyelmessége, káptalanával, a polgári és katonai hatóságok, mindenrendű intézetek növendékei s elláthatlan sokaság kíséretében megjelentek, megfelelő volt ama közrészvételnek, melyet az elhunyt váratlan kimulása a lakosság minden rétegeiben keltett. Benne az egyházmegye kitünő papját, a főkáptalan fogyhatlan tevékenységű tagtársát, a szenvedő emberiség szelídelektű jövővé barátját, a népnevelés buzgó gyámolát, a hazai közintézetek serge nagylelkű pártfogóját, a társaskör végre egyik legszeretettel méltóbb dűskedélyi emberét siratja. Kik vele érintkeztek egyeneslelkű nyílt becsületességét, kik közelebről ismerék, arany szívét sohasem fogják elfeledni. Békeporai fölött!

KÖZÜGYEK.

Népnevelési ügy Egerben.

Nemde, szerkesztő ur! fehér hollóként jelenik meg becses lapjában a népnevelésről néhanéha egy kis tudósítás; de azért ne gondolja kegyed és lapjának művelt olvasói, mintha nálunk a nevelési és oktatási ügy parlagon heverne. Sokáig vártam, hogy más valaki e hetilapban felmutatja városunk tanodaügyét, és most elszomorodva kérdelem: lát nincs-e 20—22 ezer lelket számláló városban egy hazafi, ki annyira szívén hordozná a népnevelés szent ügyét, hogy egyikét negyed órát ne sajnáljon arra fordítani, hogy a művelődés és előhaladás legbiztosabb kutféjét a tanodát szemmel tartván, haladásáról vagy pangásáról néha-néha a közönséget értesítene?

Folyó év február 26. 27. 28. és mart. 1-én tartattak meg a félévi nyilvános vizsgálatok, s mily sikerrel felelt meg az összes tanítói kar nehéz, de magas szolgálatu hivatásának, azt a nagy számmal egybegyűlt hallgatók bírálatára bizom. Jól esett nekünk tanítóknak kegyelmes érsekatyánkat a hallgatóság élén látni, ki bokros foglalkozásai közepette is a haza gyenge esemeteinek a vállás és a többi tanulmányokban tett előhaladásairól meggyőződni, és magas megelégedését nyilvánítani kegyeskedett.

Az elemi tanodáinkban előadott tárgyaknál, melyeknek a tanórák szerinti kimutatását más alkalomra halasztjuk, nem lesz felesleges egy kevesse időznünk. A mostani célszerűtől modor mellett az ügyes tanító félév alatt annyira viheti tanonczait, hogy a tankönyvből folyást olvasnak. Ennek folytán sok szülő gyermekét azon boldog öntudatban, hogy már jól olvas, a tanítókat nem kis keletlenységére a felsőbb osztályokba beadni törekszik, nem gondolva meg azt, hogy jól olvasni nagy mesterség. A tanulóknak a tankönyvből folyást olvasni nem elég, hanem, bármely betűnimmel (p. o. cursiv, compact, cicero, garmond, petit s más neműekkel) nyomtatott könyvet és írást szabatosan, értelmesen, kellő hangnyomattal kell tudni olvasni, mit a tanuló több évi gyakorlat után képes sajátjává tenni. Azonfelül minden jóra való tanítónak az a főtörvénye, hogy az olvasmányt a tanuló ne csak szajkómódra ledarálni tudja, hanem azt értse is; mert csak úgy válhatik tanulságossá. Az olvasókönyvben foglalt olvasmányok pedig osztályonként a gyermek egyszerű felfogásához vannak alkalmazva. Éppen azért a tanító minden olvasmányt nyelvtanilag elemez, azt a tanuló saját szavaival elmondhatja. Kiterjeszkedik a rokonnemű tárgyakra p. o. a történelem, természetleírás és földrajzra, különösen az erkölcs és illemtanra; szóval az olvasást elme-, szív- és akarat művelésére használja fel. S miután a főelemi tanulók egy része tanulmányait itt végzi be, a többi tanulmányokban is csak ily fokozatos rendszer mellett szereshetik meg azon kellő ismeret s ügyességet, melyeknek az életben minden nyomon hasznukat vehetik. Azért ne kívánják némely szülők, hogy gyermekeik egy évben két osztályt is végezzenek.

A tantárgyaknak tanórák szerinti felosztását igen célszerűnek találom. Mert ha valahol, úgy az iskolában szükségese a tanítást változatosan bizonyos órákhoz kötni, és ehhez lehetőleg ragaszkodni. Tárgyaink pedig úgy vannak felosztva, hogy azok mindegyike eredménydus kifolyást gyakoroljon az élet derűs borus napjaira. Itt az éneket értem, mely a tanulót egyformán gyönyörködteti, akár vig akár bús legyen zenéje. Az ének csak a rossz embernek nincs inyére. A népiszkolában ez a varázsvessző, mely minden ajakra édes mosolyt csal, unalmat és büntetést feledtet. Szerintem tehát az énektanításra az elemi tanodában fő gondot kell fordítani, hogy a megfogalmazott jó e csatornán is bőven szivároghasson át a közéletbe.

A tanulók vasár- s ünnepnapokon 9, iskolnapokon 1/2 óra hallgatják a szent misét, kivéve a téli hidegebb hónapokat. A mi a tanulók erkölcsös viseletét illeti, egyikét kivéve, kielégítőnek mondható.

A tanonczok száma a négy elemi osztályban összesen 352; ezek közt helybeli 265, vidéki 87; vallásra nézve van 337 r. kath., 13 izraelita, 2 ágostai vallású; nemzetiségre nézve — egy németajkut kivéve mind magyar.

Tehát évenként 87 vidéki tanuló látogatja tanodánkat; közép számmal véve egy tanuló utáni költséget 200 fra tehetni, s ez által évenként mintegy 17400 frt hozatik forgalomba; mi a lakosokra nézve — nem levén a bortermelésnél más iparág — nem megvetendő összeg.

A mi a tanoda látogatását illeti, a szülők dícséretére legyen mondva, hogy gyermekeiket a tanodába pontosan beadják, és 17 évi tanítóságom alatt még nem volt eset, a hol a szülő ez érdemben kötelességének teljesítésére hivatalosan ösztönözni kellett volna. Azonban a földművesek, még a jobb módúak közül is csak ritka szülő járhatja gyermekét a főelemi tanodába.

Nem lehet említés nélkül hagynom kegyelmes érsekünknek abbéli atyai gondoskodását, miszerint a vallás erkölcsi nevelés szempontjából, a két nemen levő tanulókat — kik egy épületbe jártak — elválasztva, a leányokat a szelídelektű s kitünő képességű angolkisasszonyok felügyeletére bízá, a főelemi tanodát pedig a lyceumban elhelyezni rendelt. Ez által oly egészséges világos és nagyszerű tanteremeket nyertünk, melyekhez hasonló alig van édes hazánkban.

Tanodáink el vannak látva: fészület, továbbá a két félévű, Europa, osztrák birodalom, Magyarország, Palestina földképe — s szemléleti tárgyakkal; az írás, számolásra s hangjegy ismertetésre megkívántató vonalozott táblákkal; a természettanhoz tartozó állat-növény- és ásványtani gyönyörű színes képekkel. Hogy a tanító ismeretét szakférfiakki társalgás és eszmeesere mellett, főleg jó könyvek és folyóiratok tanulmányozása által gyarapíthatja, ismert dolog. A kor kiáltó szava: haladjunk, mert elmaradunk! Értsük ezt meg; ki magát folytonosan nem képezi, az hivatását kellőleg betölteni sem képes, s az ilyennek mainap még csak kenyere sem biztos; annálkevésbbé számíthat becsületre vagy jobblétre. Hogy a tanítókat csekély fizetések mellett is a tudomány való forrásához juthassanak, több lelkes tanférfi sürgetése folytán a tanítói könyvtárak üdvös eszméje karoltatott fel 1858-ik évben nálunk is; nem levén a tanodának semmi pénz alapja — a tanítói könyvtár felállítására ügyben aláírási ívek bocsáttattak ki, mit Eger város művelt közönsége lelkesen fogadván, a felhívást fényes siker koronázta. A tanítói könyvtár jelenleg 230 kötetet számlál. Nem lehet említés nélkül hagynom ngos és ft. Stipula József kanonok urnak azon buzgóságát, miszerint a könyvtárt évenként hasznos ismereti folyóiratokkal gyarapítani törekszik; miért is halás köszönetünk nyilvánítása mellett gyarapodásnak indult könyvtárunkat a város nemes keblű lakóinak további pártfogásába ajánljuk.

Derszüb Rudolf.

LEVELEZÉSEK.

Az osztrák fővárosból.

Ápril 2-án 1862.

A reichsráth pénzügyi bizottmányának egyes osztályai bevégzik munkájukat; s most már a bizottmány in pleno tárgyalja ez osztályok végzését. Mint halljuk, a bizottmány helybenhagyta a

pénzügyminister adó-felemelési tervét, s így várni lehet, hogy némi berzenkedés után Plener ur a budgettet illető többi indítványai is el fognak fogadtatni; kivéve tán a bankkalki szerződést, mely más-korra fogna halasztatni, minthogy ennek igen sok ellensége van. Egyébiránt ha a pénzügyminister ur megfeszíti magát s terve elfogadtatását állomását teszi függővé, ha csak pro forma is, úgy bizton számíthatni rá, hogy a centralista urak ebbe is bele fognak egyezni. Készakarva mondtam, hogy a centralista urak, nem csak azért, mivel ők képezik a majoritást, mely a mostani ministeriumot tükön-bokron követni kész és követi is; hanem leginkább azon oknál fogva, mert a jobboldali urak (csehek és lengyelek) ünnepelesen kimondták, hogy a budgett-ügy tárgyalásában részt nem vehetnek, mivel nem tartják a házat illetékesnek arra, hogy a folyó évre szóló budgettet megszavazzák azon népek nevében is, kik jelen nincsenek; továbbá, mert nem helyeselhetik a pénzügyministerium mostani művét sem, mely az előbbi években követett gazdálkodási utól legkevésbbé sem tér el; s végre mint egy lengyel képviselő (Grocholski) társai nevében nyilatkozott, mert az adófelemelésbe nem egyezhetnek bele, minthogy Galliczia a mostani adó-teher alatt is már roskad, s ha az adó még fel-emeltetik, úgy épen tönkre lesz téve. A jobb oldali urak tehát, e nyilatkozatuknál fogva, valahányszor a pénzügyről kezdődik a tárgyalás, szépen odahagyják székeiket és mennek — mulatni. A centralista lapok és különösen a „Donau Ztg“ nem tudják eléggé szidalmazni a csehek és lengyelek a kiméltetlen magaviseletét; de ez mind nem használ: az illető urak eddig következetesek maradtak.

Az általános érdekeltséggel kísért „Wanderer“ sajtó-perének szerencsétlen kimenetele meg a bécsi közönséget is meglepte; mert bár a bírósági tárgyalásokból előre látható volt, hogy az illetők el fognak itéltetni, még sem hitték, hogy oly terhesen sustassanak. Valamennyi lap — a négy centralistát kivéve, u. m. a „Donau Ztg“, „Oestr. Ztg“, „Presse“ és az „O. D. Post“, melyek böles kárörömmel hallgatnak az egész ügyről — teljes részvétellel viselkedik az elítéltek irányában; s az ítéletet oly ményköcsapásnak tekinti, mely az egész nem centralista sajtónak szól, s ezt hallgatásra inti. — Nagy fájdalmat okozott különösen az itteni magyaroknál jeles publicistánk dr Falk Miksa súlyos elítéltetése, ki azonkívül, hogy 6 havi fogságra hetenkinti egy napi böjttel és doctor czimének elvesztésére ítéltetett, még takarékpénztári hivatalától is, melynek Schmerling ur a curatora, elmozdított. Az elítéltek föllebbezték ügyüket.

Miskolcz, ápril 2.

Tisztelt Szerkesztő ur! Városunk e napokban két érdekes hangversenynek volt tanuja. Mult hó 25-én ugyanis, a hazában művészetéről eléggé ismeretes Szuk Róza k-a. mulattatá kegyes gordonkájával a „Korona“ vendéglőben nagy számmal összegyűlt közönséget. A hatás nagyszerű volt, melyet a gyöngéd ujjak a különben erős hangszereken kicsáltak. Szünni nem akaró éljenzések kísérték minden darabját. — Többek voltak zivések a művésznő iránti tekintetből közreműködni, kik csak emelték különben magában is gyönyörű játékát. Ezek közt különösen kiemelendő közkedvességű Orpheusunk, Fáy Antal ur zongorázása, a kinek a magyar darabokban ügyes játéka ritkítja párját széles e hazában. Továbbá Czakóné, a helybeli nemzeti színháznak tagja szép hangjával eléggé kimutatta ügyességét. — Szarmáry Károly a kassai színház rendezője, és a pesti n. színháznak most szerződött tagja egy költeményt szavalt el Szász Gerőtől, mely az egész közönség nagy tetszésével találkozott. Végre Pap Dezső végzett jószág szép zongorázása megérdemelt tapsokban részesült. — A másik hangversenyt a 15 éves Véli Kelemen hegedűművész adta a színházban — műértő, de fájdalom kevés közönség előtt. Pedig a kik jelen voltak azon, mindnyájan megelégedetten tértek haza; de egyszersmind boszkonkódva, hogy míg a hasztalan zagyvalék darabok — a színészek férczelmei — (a milyen volt a vasárnapi „Quodlibet“) zsufozásig megtöltik a ház, addig lelkes édes álmokban ringató s nemesítő zeneművészeneken oly kevesen jelennek meg. Nem akarom én azt mondani, hogy V. K. kiképezett művész, hisz ennek fiatal-sága is ellen szavazza; de korához képest oly tiszt-

SZ. a.
ban kaphatók:
pá finom angol
állított
év, vagy csak
árak mellett:
1—3

NYEKNEK
LON
STVÁN

100 font bécsi súly oszt. ért.	frt	kr
15	—	—
14	—	—
13	—	—
12	—	—
10	50	—
9	50	—
8	—	—
7	—	—
6	—	—
1	60	—
3	—	—
8	—	—
7	—	—

Illemes helyzetben érzi ma-
y miután legújában szer-
k történetek, hogy a legelső
és a mellett azon kedvező
zletet sokkal jütányosabb
mek következtében képes
sak bizalmát hanem egész
megnyerni igyekezni fog.
y ezen legújabb rendszer-
erbuza szárazon öröktetik
emüi liszt.

das.
zkovich József ur
rmésű, 8 1/2 öl hosszú,
l széna eladó. Venni
erdőteltki uradalmi is-
kezhaznek. 1—2.

ény.
lóhermag van — ki-
adó Eperjessy Ru-
1—2.

tán, oly technikailag ügyesen kezelte nyiretlyjét, hogy becsületére válnék még egyszer oly idősnek is. Mindentitt hol eddig járt kolosvári születési hazánkfia, megnyerte a közönség méltányos tetszését és pártfogását; csak Miskolcz — nem tudni mi okból, tagadta meg tőle ezt. Pedig programja eléggé tartalmas és válogatott műdarabokból volt egybeállítva. Programját ekép állította össze: 1. Souvenirs de Mozart (emlék Mozarthra) előadta a hangversenyző. 2. „Ez a világ a milyen nagy“ éneklé zongorakísérettel Czakové. 3. „Eljen a magyar“ csárdás Ridley Kohnétól, előadta a hangversenyző. 4. „Imám“ költemény Bakonyitól, szavalta a szerző. 5. „Jankée Doodle“ (emlék Amerikára). Vieuxtempstól, előadta a hangversenyző. 6. „Kettős népdal“ egyveleg éneklé Czakové és Szép. 7. „Nagy magyar ábránd“ hegedű és zongorára (Duo) Huber Károlytól, előadta a hangversenyző és Pap D. ur.

Miskolczról Kassára utazott el fiatal művésziünk s onnét talán Eperjesre is kirándul. Reményem, hogy Kassa a vegyült város kitesz majd a magyar Miskolczon. Kassáról Egerbe szándékozik menni és pedig a husvétünnepre. Eger nem kételkedem, nagyobb részvételt fogja megajándékozni a kedves fiatal művészt, mint városunk.

Társadalmi életünk más különben pang. Szomorú volt a farsang; nem csoda tehát, hogy még szomorubb a bűjt: ez természetes consequentia. Az ujjonozás még foly. Miskolcz városa ujjonczai már elbucsztak szülőföldjükről. Csodálatos, hogy a miskolczai majdnem 6000-re menő izraeliták közt csak egy találkozott alkalmasnak katonának ez is szegény gyűrűs volt. Az ok bonczolgatásába nem bocsátkozom, csak azt teszem hozzá, miszerint ha phisikai okoknál fogva képtelenek a katonáskodásra, e körülmény igen szomorú elsatnyulásra nyujtana biznyságot. Ha érdekesebb újságok előfordulnak városunkban majd szolgálók, ha t. szerkesztőknek s ugy tetszik. *)

Kunhegyes, martius 30.

Ha hazánk jelen történetét a chronograph a historia lapjaira jegyezgetve, ennek egy némely része felett méltánylólag nyilatkozik: akkor lehetetlen, hogy ki ne emelje azon egységet és testvéries egyetértést, mely Magyarhon lakóit vallás- és nemzetkülönbség nélkül a mai időben egy fűzbebe fonta össze. Annál inkább kárhozzatunk kell tehát minden oly tény, mely csak legkisebbé is ezen egyetértés szétszaggatására irányulni látszik, vagy legalább arra magyarázható. Városunkban pedig mostanában ilyesmi történt. A római katolika egyház harangozója mostanában bizonyos szőlőbirtokot vásárolt magának. Az adásvételi szerződés megerősítése végett a városnak ez évben kinevezett tanácsához folyamodott. A szerződés meg lön erősítve oly feltét alatt, hogy folyamodó a városi pénztárba 20 o. é. forintot fizessen. Micsoda jogezimen fizessen ez a harangozó 20 forintot, ezt nem értjük. A vételtől még eddig fizetni szokás nem volt a város pénztárába. Honosítási díj fejébe ismét miképpen lehetne követelni a fentebbi összevet? Mert vagy törvényen alapul a honosítási díj vagy nem. Ha nem alapul, akkor senkitől sem lehet követelni, és így a harangozótól sem. Ha törvényen alapul, akkor mint van az, hogy a katolikus harangozótól követeltek a honosítási díj, másoktól pedig, kiket egyenkint megnevezhetünk s kik a városba csak mostanában telepedtek le, egyáltalában nem. Azért az egész ügy oly önkényesnek s egyesek hatalmaskodása kifolyásának tényül, hogy mulhatlan kötelességünk a mutaközö viszáságot e becses lap terén felemlíteni s az illetőket figyelmeztetni, hogy félretéve minden vallás és pártfelekezetest, mely csak káros gyűlölséget idézhet elő — a méltányosság és igazság utján haladjanak.

Kakaparti.

HAZAI TUDÓSÍTÁSOK.

E rovatunkon ugyan „extra statum“ esik a szép csendesen ülésző reixrathról szólani, mely egy idő óta annyi vizet sem zavar az ideiglenesen nyugalomra helyezett magyar corpus juris szempontjából, mint mennyi egy eszéthea elkészítéséhez elegendő; s meg is történnék benne olyan dolgok, a mikért valamennyi bécsi centralista lap majdnem bukfenzet hány mérgében: trüszköl, tubákol és tengennyi tintát fogyaszt. Ilyen excess volt a gácsországi jámbor ruthen parasztkövetek makranczoskodása, kiknek fejből azt, hogy a budget-bizottmány által ajánlott bányavám megszüntetése alatt nem valami adó fellebezés rejlik — még vezértük Litwinovitz püspök sem birta kipredikálni; sőt azt nyerte, hogy nyája következetesen ellene is szavazott; kijelentvén, miszerint nem hogy napontai tiz, de husz forintért sem engedik majdan küldöiktől fejüket behasogattatni; kik tavál azért, mert egy falu rossz gebéje helyett, mást nem hozott s mert ki nem eszközölte mind azt, mit kivívni neki meghagytak volt, a parasztok egyik országgyűlési követeket 50 bottal derekasan felfenekelték.

A derék szász nemzetgyűlés nevében Schmidt Konrad ur azon folyamodással járult a ministerium elé: kegyeskednék azt kieszközölni, hogy a birodalmi tanács minden okmányának legalább is egy példánya a derék szász nemzetgyűlésnek átküldésék. A bir. tanács meghallgatá ezen alázatos instantiát; sőt a csehek és lengyelek még oda is szavaz-

*) Sőt igen-igen kérjük.

Szerk.

tak, hogy azon okmányoknak őket illető részei is ruháztassanak a derék szász nemzetgyűlésre.

Már megszoktuk a törvényesség s valódi alkotmányos életnek legmakaesabb elleni, a subventiót féltő bécsi centralista lapok fogatlan agyarkodásait figyelemre sem méltatni; mindamellett azon „jóakaróink“ nem hagynak semmit kísérletlenül, mi által epénket felzavarhassák, hogy aztán jogaink s törvényeinkhez ragaszkodva kézkötöttgünkön kajánul gúnymosolyoghassanak. Mivel pedig céljuk el nem érhetése miatt közel vannak hozzá, hogy mérgükben Jupiter békája sorsára jussanak, felléptetnek oly celebritást, kit az egész világon edes anyjánál más alig ismer. Értjük azon Bonamy Price nevű angol zugfirkaszt, ki 20 prenumerrással büszkélkedő egyik német vidéki lapban irt férczelményei, ugy „Magyarország és Austria“ című röpiratával bebizonyítani erőködik Magyarország jog-, törvény-, s alkotmánytalanságát — kijelentvén, hogy e munkája valamennyi példányát még a nyomtatás előtt mind elkapkodta a szabad angol nép. Hogy e röpiratot a mai böjti időben egy jóérelmü és hazáját szerető magyar ember elolvassa, egy kis gyenge penitentianak is megjárja; haragudni azonban még sem fog, mert gondolata szerint vajmi gonoszul állhat olyan ügy, melyet ily módon és argumentumokkal kell körülhatárolni, hogy magától feje lágyára ne essék.

Csanádmegye hivatalnoki kara Forgách Antal főkezczellárhoz feliratot intézett, melyben köszönetet mond a katonai adóexecutiának korlátozásáért, és reményét fejezi ki, hogy jelen kivételes állapot — súlyos következmények nélkül megszündvén, hazánk esoribíthatlan integritása és alkotmánya mielőbb visszaállíttatni fog.

Mint a Sörgöny írja, Szloboda Ferenc és Hegedűs Pál a pesti váltó feltörvényeszké ülnökévé, Ráth György a kir. tábla számeletti ülnökévé, Nagy-Ajkai Kovács István az erdélyi kincstár-igazgatójává és Hajdu Lajos Biharmegye főispáni helyettesévé nevezettek.

VEGYES HIREK.

Szuk Róza ismeretes gondokaművésznő körünkben van s holnap, april 7-én tartja hangversenyét a lyceum díszteremében. Az előadás műsorozata ekövetkező: 1. Ünnepe zene Mosonyitól. Négykézre előadják Ujfalvy Mihály és Berko Aladár urak. 2. Abránd Puritani dalműből Piattitól; gondokán zongorakísérettel mellett előadja a versenyző. 3. Valtozatok Lindadalműből Alard után hegedűn előadja Böck János ur. 4. Pesti emlék. Magyar ábránd. Szuk Lipottól; gondokán előadja a hangversenyző. 5. Kitétek a holttestet az udvarra, zongorára átírva Mosonyitól; előadja Ujfalvy Mihály ur. 6. Lemondás Battától. Hegedű, zongora, harmonika kísérete mellett gondokán előadja a hangversenyző. 7. Szavaltat. 8. Abránd. Bánkban dalműből, átírva Szuk Lipottól, zongora-kísérettel mellett előadja a hangversenyző. Helyek ára: Számozott hely 1 fr. Allóhely 50 kr. Kezdeté 6 órákor.

Fischer Dávid izr. polgártársunk, ki mint a mobile perpetuum feltalálója lépett föl, mult mart. 19-én kapta meg Bécsből az illető helyről a szabadalmat találmánya felállíthatására, mely Fischer gép nevet viselend, s mely által a szabadalmi okmány értelmében a folyamodó lelkiismereti s tudatos előterjesztése szerint a malmok, hajók s más mozgókészletek működése előnyösebben eszközölhető mint a víz, vagy a gőzerő által. — Az elhírhedt találmánynak stikert ohajtunk, s kíváncsian várjuk ennek létrehozását.

Városunkban szaporodnak — nem a finczok, hanem a finczéria egyik alapját képező vendégfogadók; Kömley Károly Antal t. i. egy a Luby-féle házban megnyitandó a Hevesmegye ezimérből vett „Gólyához“ ezimendő vendégfogadó kinyithatására nyervén engedélyt. E tény küönösen az országos vásár alkalmával bejövő számos vidékiek részére kedves hír leend.

Abrahámffy János, Hang Ferenc és Menyei József egyesülten hazánk duna-melléki vidékének több részében, különösen az ugynevezett Sárközben dult árviz okozta károsultak javára, irodalmunk legnevesebb bajnokainak közreműködésük mellett, 16 nagy nyolezadrétü ivet magában foglaló albumot „1862. évi árvizkönyv“ ezim alatt szerkesztetnek. A hozzánk is megküldött előfizetési felhívás szerint ha legalább 800 előfizető jelentkeznek, az összes hazai — ellenesetben csupán a sárközi árvizkárosultak felségelésére fog a begyűlendő s a költségek levonása után maradandó egész jóvedelem szenteltetni. Az előfizetési ár 2 frt, mely legfőbb folyó hó végéig Kostyák János gyógy-szerkesztész Kalocsára küldendő. — E vállalatot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe, hol a jótékony-ság és irodalom geniusa egyesülve járul az irtalom oltára elé!

Jótékony-ságról szólva, örömmel említjük meg, hogy a Gyöngyösön alakult műkedvelői társulat mult hó 30-án Csató Pál „Megházasodtam“ eredeti vigjátékát hozta színre. Mint értesültünk, az eredmény a várososhoz illő „gyöngyös“ volt.

Az emberi előhaladás szép példájául szolgál az, hogy a hirneves párszi rajzoló és photograph Nadar K. ki léghajókról vett fel már photog-

raphképeket, jelenleg a föld alatt dolgozik — oly formán, hogy merő művészi passióból villanyvilág segítségével a párszi katakombák kriptáit másolgatja le!

A „Hölgyfutár“ veteránlap utóbbi két száma új szerkesztője, Bulovszky Gyula, hazánk első fenilletonistája — mint őt bold. Beöthy László igen találatlag ezimeze — ügyes és szakavatott kezéből került ki. Az új szerkesztő „nem fogja feledni, mikép e vállalatban Nagy Ignác, Tóth Kálmán és Vadnay Károly szellemi örökségét veszi át“; s mi hozzá tesszük, hogy e szép szellemi örökség alig szállhatott volna jobb, hibebe utódra, mint minő annak kedves tollu új szerkesztője, ki az átvett örökséget bizonyára jelentékenyen nevelni fogja; mint arról meggyőződhetik bár ki is, a ki az utóbbi két számot kezébe veszi. Mi bennünk e két szám átvásása azon hő ohajtást keltette: hogy a széphehetségt szerkesztő hazafini s alapos erkölcsi törekvésével minél nagyobb siker koronázza!

A Gy. K. hírl, hogy Hubay igazgatása alatti szintársulat egy amerikai szintársulat igazgatójával felhivatott 50 előadásra, melyet Éjszaka Amerika nagyobb városaiban rendeznének s kedvező siker esetében pedig még 30 előadással megsaporítanának. Az oda s visszautazás költségei megtérítetnek s a társulat kedvező siker esetében estenkint 300—500 dollár díjt kapna. A társulatnak legalább 25 tagból kellene állnia s jeles tánczosok- s tánczosnőket magával vinnie egy hatalmas cigánybanda kíséretében.

VÁSÁRI TUDÓSÍTÁS.

Eger, april 5. Hetivásáraink a mult héten aránylag nagyobbak voltak s dacára ennek, a buztermény ára még is alább szállott; kelt pedig szilárd árban: a tisztabuza 7 fr 60 kr, kétszeres 6 fr 40 kr, rozs 6 fr, árpa 4 fr, zab 2 fr 80 kr, tengetri 5 fr köblönkint, — burgonya egy köblös zsákkal 2 fr 60 kron, — kötetlen széna fuvarral együtt 1 frton mázsáknkint, zsupszalma 100 fontos 60 kron, — szilisz 14, zsemlyelisz 10, kenyérlisz 8, derezelisz 6, borsó 10, lenese 10, bab 5, köleskása 10, búzadara 14, árpakása 16, disznózsír 60, marhazsír (vaj) 70 — 80 kron itczéknkint, — sertéshús 24, szalonna 46, gyertya 44, olaj 40 és szappan 30 kron fontonkint.

Miskolcz, april 2. Középarak: tisztabuza 7 frt, 80 kr, kétszeres 6 fr 40 kr, rozs 6 fr, árpa 3 fr 60 kr, zab 2 frt, tengetri 5 frt, köleskása 11 frt, bab 7 frt — köblönkint.

NYILT TÉR.

Eger, april 3. 1862.

Nyilt a t k o z a t. *) Pestről rövid időre elutazván, csak későn juthatott kezemhez a „Jövő“ 24. 25-ik száma, melyben annak szerkesztője, az „Egri Posta“ 12. számában „Pesti levelek“ ezim alatt a „Jövő“ politikai irányát tárgyzó soraimért „aljas rágalmozat“ nyilatkozat. Insolens „nyilatkozata“ annál meglepőbben hatott reám, hogy még a journalistikához fordulva, a lapszerkesztőket kéri annak átvételére. Igy a nyilvánosság foruma elé jutván, várva vártam az ítéletet, melyet a napisajtó fog kimondani felettem az által, ha a „Jövő“ szerkesztőjének nyilatkozatát átvenné. Azonban a néma esend, mely a kiáltásra következett, a hallgatag mellőzés s figyelemre sem méltatása a „Jövő“ otromba kifakadásának, ugyhiszem egyenes elítélése ügyének s kárhozzatása durva koresmai gorombaságának. Ez nekem teljes elégtétellül szolgál a forum előtt, melyhez a „Jövő“ szerkesztősége appellált. Mig azonban alkalmam lesz becsületemet sértő ráfogásáért annak módja szerint megkérdeni — olvasóim bővebb tájékozhatása végett, kik netán a „Jövő“ nyilatkozatát is olvasták, e következőt szükségesnek látom megjegyezni.

Midőn az „Egri Posta“-ban „Pesti levelek“ ezim alatt közremunkálni igyekeztem, czéлом vala: egy a politikai, mint a socialis, irodalmi, s belélettinket leginkább érdeklőkre e lapok olvasóit figyelmeztetni, ösztönözni, serkenteni. Hogy napisajtónk legujabb térfoglalása, s álláspontjaink kellő constatirozásának ismerete az olvasók előtt mindenesetre nagy fontosságu, az természetes — s így történt, hogy fenjelölt czéломnál fogva, a „Magyar Sajtó“ és „Jövő“ közt párhuzamat huzni megkísértettem. Hogy a „Jövő“ bevallott politikai elve oly általános — consmopolitai, a mint az a nemzetiség kérdést illető czikkeiből tünik ki, hogy az az összes napisajtó rosztalását vonta maga után; ki a napisajtó működését figyelemmel kísérté, az minderre emlékezni is fog. En a „Jövő“ consmopolitai irányát e szavakkal: ubi bene ibi patria akartam kifejezni, mely semmi esetre sem ama legprózaibb értelemben veendő, a mint ezt a pajkos közmondás a tót deakokról érti; hanem egy, a mint azt értették Ledru Rollin, Hugo Victor, midőn Napoleon amnestiáját visszautasították. A „Jövő“ szerkesztője vagy ez értelemben fogta fel a szavak jelentőségét — s akkor reám szórt mérgével azt kárhozzatja ő is — a min csak örülni tudunk, hogy eddigi politikájáról lemondott; vagy hibás értelmet tulajdonított azoknak, a mit ezennel kijavítunk. E két alternatívánál most csak az a kérdés: Ha akarva tette-e ezt a „Jövő“ szerkesztősége? Ha nem akarva: a factum involuntariumot megbocsáthatónak mondja a moral; ha akarva: egy reám szórt vadjait egész sulyjával a „Jövő“ szerkesztőjére — a honnan jött — vissza alkalmazom.

Szederkényi Nándor.

*) Azon hazai lapok, kik a „Jövő“ nyilatkozatát közölték, kéretnek e sorok közlésére is.

Kegye
áll előttd
szesz a fel
megtanított
lefizetted a
tarthatasz se
farsangon,
tára“ (ezel
számot vet
azon kiszem
rendesen vé
h á r o m n
isznak, viga
büjtöljenek,
történni sze
hassák.

De hog
egy párezen
gyes olvasó
terem, hol a
voltak; — a
több istentü
épen annyit
nek, mint az
kedett egys
hanem mive
vouts“-ra fel
vetkezmeny
szerelem gy
emlékéért“
látlan lett;
az árnyékv
mig ellenbe
hangzálat m
mégves olva
compromttá
Bacchus (Bá
anyánk diva
nemtoi aran
íhatá magat
e kis istenp
írott meg, a
lett volna n
szépen feles
tós dajkált
ezek homlok
na, neki ind
egész tábor
mind belebo
szére, mint n
rtíl az a temé
nagy lármát
danom) ... a
hogy Bacclu
nos csak az
nyok már ne
nyok s Pan
valói szám
erőmeríté
jával valame
jezve lön, kö
rölpattant s
Satirok, Pán
képen diada
nép szájáról
gatá — bütt
vola, recsegő
bita, melyet
letti tancza
lustrálnak;
tökkal, s szer
— Igy járá
vont kocsi
Ázsiának leg
bián, Aegypt
helyein az ál

De hog
egy párezen
gyes olvasó
terem, hol a
voltak; — a
több istentü
épen annyit
nek, mint az
kedett egys
hanem mive
vouts“-ra fel
vetkezmeny
szerelem gy
emlékéért“
látlan lett;
az árnyékv
mig ellenbe
hangzálat m
mégves olva
compromttá
Bacchus (Bá
anyánk diva
nemtoi aran
íhatá magat
e kis istenp
írott meg, a
lett volna n
szépen feles
tós dajkált
ezek homlok
na, neki ind
egész tábor
mind belebo
szére, mint n
rtíl az a temé
nagy lármát
danom) ... a
hogy Bacclu
nos csak az
nyok már ne
nyok s Pan
valói szám
erőmeríté
jával valame
jezve lön, kö
rölpattant s
Satirok, Pán
képen diada
nép szájáról
gatá — bütt
vola, recsegő
bita, melyet
letti tancza
lustrálnak;
tökkal, s szer
— Igy járá
vont kocsi
Ázsiának leg
bián, Aegypt
helyein az ál

De hog
egy párezen
gyes olvasó
terem, hol a
voltak; — a
több istentü
épen annyit
nek, mint az
kedett egys
hanem mive
vouts“-ra fel
vetkezmeny
szerelem gy
emlékéért“
látlan lett;
az árnyékv
mig ellenbe
hangzálat m
mégves olva
compromttá
Bacchus (Bá
anyánk diva
nemtoi aran
íhatá magat
e kis istenp
írott meg, a
lett volna n
szépen feles
tós dajkált
ezek homlok
na, neki ind
egész tábor
mind belebo
szére, mint n
rtíl az a temé
nagy lármát
danom) ... a
hogy Bacclu
nos csak az
nyok már ne
nyok s Pan
valói szám
erőmeríté
jával valame
jezve lön, kö
rölpattant s
Satirok, Pán
képen diada
nép szájáról
gatá — bütt
vola, recsegő
bita, melyet
letti tancza
lustrálnak;
tökkal, s szer
— Igy járá
vont kocsi
Ázsiának leg
bián, Aegypt
helyein az ál

De hog
egy párezen
gyes olvasó
terem, hol a
voltak; — a
több istentü
épen annyit
nek, mint az
kedett egys
hanem mive
vouts“-ra fel
vetkezmeny
szerelem gy
emlékéért“
látlan lett;
az árnyékv
mig ellenbe
hangzálat m
mégves olva
compromttá
Bacchus (Bá
anyánk diva
nemtoi aran
íhatá magat
e kis istenp
írott meg, a
lett volna n
szépen feles
tós dajkált
ezek homlok
na, neki ind
egész tábor
mind belebo
szére, mint n
rtíl az a temé
nagy lármát
danom) ... a
hogy Bacclu
nos csak az
nyok már ne
nyok s Pan
valói szám
erőmeríté
jával valame
jezve lön, kö
rölpattant s
Satirok, Pán
képen diada
nép szájáról
gatá — bütt
vola, recsegő
bita, melyet
letti tancza
lustrálnak;
tökkal, s szer
— Igy járá
vont kocsi
Ázsiának leg
bián, Aegypt
helyein az ál

De hog
egy párezen
gyes olvasó
terem, hol a
voltak; — a
több istentü
épen annyit
nek, mint az
kedett egys
hanem mive
vouts“-ra fel
vetkezmeny
szerelem gy
emlékéért“
látlan lett;
az árnyékv
mig ellenbe
hangzálat m
mégves olva
compromttá
Bacchus (Bá
anyánk diva
nemtoi aran
íhatá magat
e kis istenp
írott meg, a
lett volna n
szépen feles
tós dajkált
ezek homlok
na, neki ind
egész tábor
mind belebo
szére, mint n
rtíl az a temé
nagy lármát
danom) ... a
hogy Bacclu
nos csak az
nyok már ne
nyok s Pan
valói szám
erőmeríté
jával valame
jezve lön, kö
rölpattant s
Satirok, Pán
képen diada
nép szájáról
gatá — bütt
vola, recsegő
bita, melyet
letti tancza
lustrálnak;
tökkal, s szer
— Igy járá
vont kocsi
Ázsiának leg
bián, Aegypt
helyein az ál

De hog
egy párezen
gyes olvasó
terem, hol a
voltak; — a
több istentü
épen annyit
nek, mint az
kedett egys
hanem mive
vouts“-ra fel
vetkezmeny
szerelem gy
emlékéért“
látlan lett;
az árnyékv
mig ellenbe
hangzálat m
mégves olva
compromttá
Bacchus (Bá
anyánk diva
nemtoi aran
íhatá magat
e kis istenp
írott meg, a
lett volna n
szépen feles
tós dajkált
ezek homlok
na, neki ind
egész tábor
mind belebo
szére, mint n
rtíl az a temé
nagy lármát
danom) ... a
hogy Bacclu
nos csak az
nyok már ne
nyok s Pan
valói szám
erőmeríté
jával valame
jezve lön, kö
rölpattant s
Satirok, Pán
képen diada
nép szájáról
gatá — bütt
vola, recsegő
bita, melyet
letti tancza
lustrálnak;
tökkal, s szer
— Igy járá
vont kocsi
Ázsiának leg
bián, Aegypt
helyein az ál

De hog
egy párezen
gyes olvasó
terem, hol a
voltak; — a
több istentü
épen annyit
nek, mint az
kedett egys
hanem mive
vouts“-ra fel
vetkezmeny
szerelem gy
emlékéért“
látlan lett;
az árnyékv
mig ellenbe
hangzálat m
mégves olva
compromttá
Bacchus (Bá
anyánk diva
nemtoi aran
íhatá magat
e kis istenp
írott meg, a
lett volna n
szépen feles
tós dajkált
ezek homlok
na, neki ind
egész tábor
mind belebo
szére, mint n
rtíl az a temé
nagy lármát
danom) ... a
hogy Bacclu
nos csak az
nyok már ne
nyok s Pan
valói szám
erőmeríté
jával valame
jezve lön, kö
rölpattant s
Satirok, Pán
képen diada
nép szájáról
gatá — bütt
vola, recsegő
bita, melyet
letti tancza
lustrálnak;
tökkal, s szer
— Igy járá
vont kocsi
Ázsiának leg
bián, Aegypt
helyein az ál

De hog
egy párezen
gyes olvasó
terem, hol a
voltak; — a
több istentü
épen annyit
nek, mint az
kedett egys
hanem mive
vouts“-ra fel
vetkezmeny
szerelem gy
emlékéért“
látlan lett;
az árnyékv
mig ellenbe
hangzálat m
mégves olva
compromttá
Bacchus (Bá
anyánk diva
nemtoi aran
íhatá magat
e kis istenp
írott meg, a
lett volna n
szépen feles
tós dajkált
ezek homlok
na, neki ind
egész tábor
mind belebo
szére, mint n
rtíl az a temé
nagy lármát
danom) ... a
hogy Bacclu
nos csak az
nyok már ne
nyok s Pan
valói szám
erőmeríté
jával valame
jezve lön, kö
rölpattant s
Satirok, Pán
képen diada
nép szájáról
gatá — bütt
vola, recsegő
bita, melyet
letti tancza
lustrálnak;
tökkal, s szer
— Igy járá
vont kocsi
Ázsiának leg
bián, Aegypt
helyein az ál

TÁRCZA.

Mi a farsang?

(Böjti predikáció.)

Itt volt! Elment, elment mindörökre megcsalt itt hagyott. (P e t ö f y „szerelmes tengere.”)

Kegyes olvasó! Egy nagy halott gyászravatala áll előtted: térj magadba illő kegyelettel. Ha hiszesz a feltámadásban (nem politikait értek), ha megtanított emberi t u r e l e m r e a k r i g s g e r i c h t, ha lefizetted adódat lojalis polgárhoz illőleg, ha nem tarthatasz semmiféle executiótól, ha nem tánczoltál a farsangon, s végre ha prenumeráltál az „Egri Postára“ (ezek mind lélekbenjáró dolgok) — akkor számot vetetél lelkeddel s bátran meghallhatod azon kiszenvedett nagy halott történetét, melynek rendesen végvonaglásain szoktak tombolni azok, kik három napig folytonosan kiabálnak, esznek, isznak, vigadoznak, hogy aztán hat hétig folyton böjtöljenek, busuljanak — köhögjenek; és mint néha történni szokott, bucsúzóul egymást jól megezibálhassák.

De hogy nagy feneket ne keritsek a dolognak, egy párezer évesekét hátrahagyva oda viszlek kegyes olvasó, hol a „narancs fa virít,“ hol a datolya terem, hol a legszebb asszonyok — krinolináltak voltak; — azon jó görögökhöz, kiknek kevéssel volt több istenük, mint nekünk adóexecutoraink, vagy éppen annyi sem. Ezen istenek közül tehát Jupiternek, mint az olympi kamarilla fejének kedve kerekedett egyszer a thébei Semlét — nem megenni, hanem mivel kisasszony volt — egy kis „rendezvotus“-ra felkérni; minek akkor is természetes következménye lön oly ajándék, mit költői nyelven „szerelem gyümölcsének“ hínak. De a „pásztorórák emlékéért“ — mint akár egy mágnás — Jupiter hálatlan lett; a nagysámat agyonnyilazva elpusztítá az arnyékvilágból a mélységes poklok fenekére; míg ellenben a gyermeket, hogy impertinens éles hangjával magas füleit ne sértse, de különösen hogy mérges oldalbordája Junó ő felsége előtt magát ne compromittálja Nysa hegyére viteték el, hol a kis Bacchus (Bakchos, Liber, Bromios, Lyäos) az Éva anyánk divatja után öltözött Nymphák, a folyamok nemtői arany álmához hasonló keeses emlékből iható magát nyakig. Hiteles adatok állítják, hogy e kis istenporonty mindnap 20 osztrák iteze tejet ivott meg, a magyar mérték szerint azonban elég lett volna neki 10. No de végre e koszt mellett is szépen feleseperedett; és minekutána az ő szoptatós dajkáját mind végig ölelgette, meghódította és ezek homlokát babér és télizölddel felékítették volna, neki indult a nagy világnak — követve egy egész tábor nymphea és musátol, kik egy szálig mind belebolondultak, több feleséget képezve részére, mint mennyivel egy szultán bir. Egy férfi körül az a temérdek sok asszony természetes sok bajt, nagy lármát csinált (hogy mért, szükségtelen mondanom) . . . a láрма elhangzott messze földre — úgy hogy Bacchus uram, a kegyelt ifju és háremtulajdonos csak azon vette észre magát, hogy az asszonyok már nem nyelvelnek úgy, mert Satyrok, Silénusok s Panok egész seregével bővült meg a l a t t v a l ó i száma. Bacchus nem volt szerelemföltő: sőt e r ö m e r i t é s t i l az általa plántált szőlőtő nektárjával valamennyit megtraktálá; s mikor e mütét befeljezve lön, körülfigyva a lelkesült B a c c h a n t o k, tűzrölpattant s élvosvár B a c c h a n t i n á k, pajkos Satirok, Pánok, Sylénusok által, kezdé meg voltaképen diadalutját. Az ének közé, mely a jókedvű nép szájáról hangzék s mely az ég kárpitjait hasogatá — büttözve, lelkesítőleg vegyült az andalító fuvola, recsegő dob, zizegő cimbalom s harsogó trombita, melyet bohoskodásokkal és égő fáklyák melletti tanceaikkal a M ä n a d o k és T h y ä d o k illustrálnak; homlokaikat a vigalom jele: szőlőfürtökkel, s szertezüllő hajaikat kigyókkal ékítvén fel. — Így jár be Bacchus majd tigrisek és hyenáktól vont kocsiban, majd oroszlanok és elefántokon ülve Afsziának legtávolabb részeit; honnét is midőn Arabián, Aegyptomon s Lybián át — jól fogadtatása helyein az áldott nektáru szőlőtövet szerleplántái-

va — Görögönba visszatért, a kiállott vészteljes próbák s részesült kalandok jutalmául, az olympusi istenségek közé vétetett fel; a halandó emberiség bolonderiái kormányzására.

Mivel pedig a hajdani híres római és görög nemzetek szinte sokszor a butykos fenekére tekintének, hogy örömmel dalhassák:

Hajtogassuk a kancsókat,

Feltaláljuk ben a jókat;

vagy:

Leányt ide, leányt az én öleembe!

Hadd szorítsam két kezemmel szívemre!

Bacchus uram tisztelete görög és romabirodalom-szert általános lön: szolgálátára papokat, tiszteletére templomokat rendelének, csak hogy a Lethe vízevel azonos szőlőtő s részegítő borital feltalálóját, a deli, de untalan kótyalagos alakban képzelt ifjuistent a maga humorában megtartsák. (Csak nem a fogyasztási adó behozatalától féltek?) — E pogány boristen ünnepe, melynek napjai épen a téli hónapokba esve, maig Bacchana liákna k neveztetnek, — a Szentjános-áldásból jófelhőrpentett papok minden kigondolható bolonderiákat, tréfákat, játékokat üzének; mely példa a népre is ráragadt; vegyest férfiak és nők, öregek és gyermekek tánczolja tombolának czitera, harsóna, hanga mellett utzahozat — széles jó kedvűnek gátot nem ismervén; ugyhogy ezen kicsapongó szokást nemesak a pogányok mindvégig gyakorlották, de még a keresztények is átvevén, új, torz-nál torzabb élcezes találmányaikkal bővítve, korunk megtartották — farsang ezég alatt.

Ily kicsapongó, nemtelen tisztelgással azonban nem áldoztak mindent, hol Bachusnak temploma volt; Atheneben, mely a görög műveltség köz- és gyűpontja vala — Bachus ünnepe arra használák, hogy ezen, évenként a mi marciusunkkal egyforma hónapban előforduló Nagy-Dionyzia k hete-kig nyuló tartama alatt az anyagi mellett különösen a szellemi élv-s mámorban uszszanak, gyönyörködjenek A kitzött napra virágokkal feldiszlülten, Attica egész népe egybegyűlt; s miután Bacchus szobrárt az utczákon meghordozá, lépten-nyomon ünnepi énekeket hangoztatva kezdődött a voltaképi ünnepe. Ki készültéget és bátorságot érzett magában, fellépett ekkor szellemi bátorlányával. Ilyenkor adattak elő az ujdonszült színművek, szomorú- és vigjátékok; felolvastattak a versköltemények, szónoklatok, élcezes satyrák s a győzedelmes szellemi nagyságnak osztattak ki az elismerést tanúsító jutalmak, amarantok; röviden a művelt görögöknél — kiket a rómaiak szintén utánoztak — Bacchus ünnepei az írók és költők ünnepei, küzdőtere, tornái voltak.

Napjainkban a farsang, mely nyelvünkön a német f a s c h i n g b ö l veszi eredetét — a kalendariunkészítők szerint minden európai nemzetnél a Vízkereszt és Hamvazószerda közé eső évszakot jelenti, mely mióta Gergely pápa által 70 napról 40-re alapított meg s aként rövidebb vagy hosszabb, mint a husvét korábban, vagy később esik, — rendszeren házasulásokra, menyegzőkre, tánczvigalmakra, kontócsinálásokra, egymás feje betörésére, duellumokra, hektikaszerekre stb van szentelve. Mind e nyavalya azonban a böjtot megelőző három utolsó napon dühöng legjobban s éri el tetőpontját; az élvvagy ekkor tör ki teljes bősziúságában, különösen Róma és más olasz városokban, melyért is az utolsó nap (nálunk húshagyó-kedd) carne val ezímet visel, ezen összetett latin szókból c a r o és v a l e, vagyis „hús Isten hozzá.“ Jámbor, a világgal számot vetett léleknek nem is lehet fogalma azon túlzásokról, miket az emberek ez alkalommal elkövetnek; vad-üvöltések, nyargalások, macskazenék, vadmu-zsikák és dallások, bohózatok képeznek nyilvános tér-s utczánként egy levegőt hasogató hangquodlibet, melynek kerete az álarcos bálok, tivornyák, lakomák s fajtalan kedvtöltésekben lehető fel. Az utczák, a köztérek húshagyó kedd éjszakáján megtelek álarcos népektől, Velenceze Márktere is csak úgy hemzseg, mint egy felhajtott hangyaboly, kocsik és szekerek telidesteli nymphák, műz-sák, görög istennőkkel ugrasztják szét a tarka nép-

tömeget; valamennyi bolond itt, kivéve néhány esendőt, kik a kormányt személyesítve látszanak ész-szel birni — a többi mind chinai mandarint, ozmánmuffit, esörgös herlaquint, turultollas pánczélos lovagot, mázolt indiánt, medvét, samarat, bikát, oroszánt, törökbasát, tengeri kigyót s más bolondot csinált magából. Szép látni, mint vágja fültölvön egy természetes herlaquin a kised turultollas vitézt, hogy a turultollas sisak csak úgy füstölög bele, míg ellenben a vitéz mint rántja le lábáról a góliátot, hogy a esörgök csak úgy harangoznak szerzte a világba; s másnap? már együtt gugyíznak valamelyik kioszkban, mint legbensőbb barátok! S e minden-félét, ha nem tudná az ember, mesének is alig hinné el; pedig Párisban régen a hugonották idejében rútabbnál rútább ördögök társaságában hugonottanőknek öltöztek a farsang bolondjai, azokat gúnyolva hosszú hegyes főkötőkkel; később a legsátániabb dolgokat, dőghalált, mirigyét, himlőt, cholérát, lengyelfürtöt alakozák ki, csak hogy szemébe nevehessenek magának a halálnak. Szóval bolond volt, van és lesz az egész „művelt“ világ e nap; sőt még a buta orosz sem képez kivételt, ki m a s z l i e z a m e d v é n e k ö l t ö z v e g é g e l i a p á l i n k á t medveképében faluszerte! . . .

Hát a magyar?

Nem szépitjük magunkat s nem is tagadjuk, hogy van elég nálunk is, kit a farsang bolondá tesz; de hogy a magyar ember maga magát bolondnak vallja, sőt még dícselkedjék vele — ez a szép szokás hiányzik nála. Keleti vére még mulatságait is komolyszerűvé teszi; ép oly ellene a nagyonnagy öröme, valamint nembarátja a fetregő bánatnak. Természetben hozzá — mint szintén keleti származásu rokonnemzet — a török áll, ki ha felfogja is, csak szánni tudja ily döreségeket. Ide vágólag ki ne hallotta volna azon párizsi török követről maig élő anekdotát, ki agyonbámulván a párizsi carne-vált s a hamvazószerdai szertartást, ezt írta haza stambuli barátjának: „van az évnek bizonyos része, midőn a francziáknak elmegy az eszök és néhány hét mulva az arra rendelt napon port hintenek fejükre, mely által eszöket esodálatos módon újra visszanyerik.“

De aztán tapasztaljuk is, hogy ugyancsak a visszatérés útján vagyunk — saját jóvótunkhoz. Hogy ezért a dícsért közvetlenül nem bennünket, hanem bizonyos helyet illet — hol a magyart erőnek erejével keztyübe dudáltatni akarák s akarják — az tény. De a büszke eser daczol a bős — viharral, előtte törést igen — meghajlást nem ismer: míg édes nyugalmat ad a békés vándornak, szenvedőnek; sőt ha fázik az, tűzanyagot tör saját testéből, hogy felmelegitse. Ez jellemzi leginkább népünket a mulandóság gyászravatalán fekvő farsang irányában, mely most alig adott anyagot néhány elkeseredett vidéki levélre — míg más évben a szerkesztők egész farsangon át ily produktummal füttötték kályháikat.

De a magabaszállás és irgalom geniusa örömkönyeket sirt! . . .

Ezért meglehet azonban, hogy sokan meg is neheztenek: mamák, kik bájos lánykáikat igenis elfarsangolták volna — pártá alá; szerkesztők, kiknek lapjaik ez uton üresek maradtak; korecsmárosok vendéglősök, czukraszok, kik duzzognak, hogy már részegember sincs e bolond világban; tánczmeisterek, énekmeisterek, karmesterek, bírák, prókátorok, katonák, szóval minden emberkinzó organumok: de vigasztalja meg mindezek elkeseredett lelkeit azon tudat, hogy a türelem legszebb erény . . . s a leányok époly idősök, mint voltak egy év előtt, mert anyakönyvük eléve levén, éveik száma, melyet a bálóktól számitanak — a jelennel nem szaporodott.

Te pedig kegyes olvasó! ki annyi türelmet vettél soraim átbetűzésére, e penitenciáért bossás egy mély fohászt a magas egék urához, hálálat adván, hogy ha az öröknyugalomra kísért farsang megnyerte másutt bolondait, nálunk megtermettek ezek helyett a — f a r s a n g b ö l e s e i ! Dixi!

Aladár.

HIRDETÉSEK.

ERFURTI MAGVAK.

Alóltartak ajánljuk a t. közönségnek

bizományi raktárunkat Egerben,

Bajzáth József úr

kereskedésében,

hol mindennemű **kerti vetemény**, több faj **virág**, ugy szinte **lóhere, luczerna, répa** s más magvak igen jutányos áron kaphatók.

Ezen ajánlatunkkal kijelentjük, hogy mint 52 éven át kereskedésünk a közbizalmat megnyerni szerencsés volt, azt ezután is fentartani törekvünk leend.

1—2

Platz K. és fia,

mag s növény-kereskedők Erfurtban, a porosz király udvari kertészei.

Vetemény-magvak eladása.

Azok, kik több év óta tölem vásároltak vetemény magvakat, tanúságot tehetnek — a siker után itélve — azok jó minőségéről. Most ismét jólélekkel ajánlom a t. gazdaközönség figyelmébe a most érkezett, legfrisebb — magyar és franczia luczerna, stajer lóher, burgundi répa, különféle bükköny a mindenféle kertiveteménymagvakat.

Polatsik Herman

vegyes kereskedése, a Sebestyénféle házban.

Hirdetmény.

Egy bolt és egy butorozott szoba kiadandó a váralatti utcában.

Schurk János, esztergályos mester.

tt dolgozik — oly sióbból villanyvilág k kriptáit másol-

ránlap utóbbi két s z k y Gyula, ha-nt öt bold. Beóthy ügyes és szakavakészítő „nem fogja Ignác, Tóth Kál- rókéségét veszi át“; p szellemi örökség b utódra, mint minő e, ki az átvett örök-vevelni fogja; mint a ki az utóbbi két k e két szám átol- s erk a széptehet- s erkölesi törekvé- zza!

y igazgatása alatti rsulat igazgatójól et Ejszak Amerika ek s kedvező siker al megszorítaná-gei megtértettek s esténként 300—500 lea. Ább 25 tagból ok- s tánczosnöket ezigánybanda kísé-

SITÁS.

mlt héten aránylag lany-ermény ára még is alább- sztabuza 7 fr 60 kr, két- ab 2 fr 80 kr, tengeri 5 fr szálkál 2 fr 60 kron, — mázsánként, szupszalma emlyeliszat 10, kenyérliszt 10, kőléskása 10, bú-marhászir (vaj) 70 — 80 onna 46, gye rtya 44, olaj

atabuza 7 frt, 80 kr, két- frt 60 kr, zab 2 frt, ten- köblőnkint.

R.

Eger, april 3. 1862. l rövid időre elutaz- zemhez a „Jövő“ 24. szerkesztője, az „Egri levelek“ ezim alatt a azó soraimért „aljas solens „nyilatkozata“ n, hogy még a jour- kesztőket kéri annak g foruma elé jutván, et a napisajtó fog ki- a „Jövő“ szerkesztő- zomban a néma esend, a hallgatag mellőzés „Jövő“ otromba kifá- s elitélése ügyének s gorombaságának. Ez l a forum előtt, mely- ppellált. Mig azonban sértő ráfogásáért an- — olvasóim bővebb n a „Jövő“ nyilatko- s szükségesnek látom

ban „Pesti levelek“ keztem, ezédom vala: irodalmi, s beléletün- apok olvasóit figyel- ni. Hogy napisajtónk ntjaik kellő constati- k előtt mindenesetre tes — s így történt, va, a „Magyar Sajtó“ zni megkísértetem. tikaik elve oly átalá- z a nemzetiségi kér- i, hogy az az összes aga után; ki a napi- kisérte, az minderre cosmopolitai irányát ia akartam kifejezni, gprózaibb értelemben közmondás a tót de- nt azt értették Ledru Napoleon amnestiáját szerkesztője vagy ez jelentőségét — s ak- kárhoztatja ő is — a y eddigi politikájáról et tulajdonított azok- . E két alternatívánál arva tette-e ezt a „Jö- akarva: a factum in- onak mondja a morál: ádjait egész súlyjával honnan jött — vissza Szederkényi Nándor.

66 nyilatkozatát közölték.

